

Vietnamese A: literature – Higher level – Paper 1
Vietnamien A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Vietnamita A: literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 4 May 2016 (afternoon)

Mercredi 4 mai 2016 (après-midi)

Miércoles 4 de mayo de 2016 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Hãy viết bình luận **một** văn bản sau đây:

1.

Nhiều người An Nam thích bập bẹ năm ba tiếng Tây hơn là diễn tả ý tưởng cho mạch lạc bằng tiếng nước mình. Hình như đối với họ, việc sử dụng tiếng Tây là một dấu hiệu của giai cấp quý tộc, cũng giống như nước suối Perrier và rượu khai vị là biểu trưng của nền văn minh châu Âu. Nhiều người An Nam bị Tây hóa hiện nay tưởng rằng khi cóp nhặt những cái tầm thường của phong hóa châu Âu họ sẽ làm cho đồng bào mình tin là họ đã được đào tạo theo kiểu Âu Châu.

Sự mù tịt về nền văn hóa Âu Châu như thế không nên làm chúng ta ngạc nhiên. Vì chỉ có những người đã hiểu biết vững một nền văn hóa rồi mới có đủ khả năng thưởng thức một nền văn hóa ngoại bang. Những kiểu kiến trúc và trang trí lai căng của những ngôi nhà của những người An Nam được hun đúc theo cái mà những người ở Đông Dương gọi là văn minh Pháp chứng tỏ rằng những người An Nam bị Tây hóa chẳng có được một thứ văn hóa nào. Việc từ bỏ văn hóa cha ông và tiếng mẹ đẻ phải làm cho mọi người An Nam tha thiết giống nòi lo lắng.

Tiếng nói là người bảo vệ quý báu nhất nền độc lập của các dân tộc, là yếu tố quan trọng nhất giúp giải phóng các dân tộc bị thống trị. Nếu người An Nam hãnh diện gìn giữ tiếng nói của mình và ra sức làm cho tiếng nói ấy phong phú hơn để có khả năng phổ biến tại xứ An Nam các học thuyết đạo đức và khoa học của châu Âu, việc giải phóng dân tộc An Nam chỉ còn là vấn đề thời gian. Bất cứ người An Nam nào vứt bỏ tiếng mẹ đẻ của mình thì cũng đương nhiên khước từ niềm hy vọng giải phóng giống nòi. [...] Vì thế, đối với người An Nam chúng ta, từ chối tiếng mẹ đẻ đồng nghĩa không chỉ với từ chối nền tự do của mình [...].

Nhiều đồng bào chúng ta, để biện minh việc họ từ bỏ tiếng mẹ đẻ, đã chê trách rằng tiếng nước mình nghèo nàn. Lời chê trách này không có cơ sở nào cả. Ngôn ngữ của Nguyễn Du nghèo hay giàu?

Vì sao người An Nam có thể dịch những tác phẩm Trung Quốc sang tiếng nước mình, mà lại không thể viết những tác phẩm tương tự? [...]

Phải quy lỗi cho sự nghèo nàn của ngôn ngữ hay sự bất tài của con người?

Ở xứ An Nam cũng như mọi nơi khác, đều có thể ứng dụng nguyên tắc này: "Điều gì được suy nghĩ kỹ sẽ diễn đạt rõ ràng, và những từ để nói ra điều đó thật dễ dàng!" [...]

Chúng ta không thể né tránh châu Âu, vai trò hướng đạo của giới trí thức chúng ta buộc họ phải biết ít nhất là một ngôn ngữ châu Âu để hiểu được châu Âu. Những kiến thức thu thập được không được giữ riêng cho mình mà cũng phải được chia sẻ cho đồng bào mình nữa. Tuy nhiên, sự cần thiết phải biết một ngôn ngữ châu Âu hoàn toàn không kéo theo chuyện từ bỏ tiếng mẹ đẻ. Ngược lại, thứ tiếng nước ngoài mà mình đã học được phải làm giàu ngôn ngữ nước mình.

Nguyễn An Ninh, *Tiếng mẹ đẻ, Nguồn giải phóng các dân tộc bị áp bức* (1925)

2.

Tàu lửa

- Đều đặn những đoàn tàu dừng lại gần Anh, còi rền rĩ làm chai tai anh
15 phút dừng không hết mệt
Những đoàn tàu không mang em đến
Biết làm sao chống đỡ cuộc hoá kiếp của căn phòng bộn bề khi đêm nay nó rùng
5 mình thành toa tàu đơn độc
Muốn tẩu thoát mà tầng tầng nhà vây kín, em nuốt chày buổi tối đọi môi
Nuốt buổi tối lỏng cơn khát thứ nhất
- Những chiếc ví, những tấm ảnh, những kỷ niệm dần đánh mất
Màu da ánh nhìn bị đánh mất
10 Giấc ngủ cũng bị đánh mất
Tự huyền bí bằng chiếc bánh sữa nửa đêm
Khi anh cắn em tê dại
- Thế giới thu nhỏ khi ban mai mãn khai
Em xếp hàng chen lấn mua vé tàu tìm hạnh phúc
15 Căn phòng tàu lửa đầy cuống vé cũ, đuổi bám
Dù em đã trát nỗi đau cùng hình dung cái chết thường trực, lên tường trắng
- Anh nghe mãi đĩa hát cũ để nhớ
Những vòng đĩa tự thú về em
Những ngón tay từ hôn, buồn như mắt
20 Vó dài cát đất lên trời
Hòng trốn cái chết hằng rõ mặt
- Thình lình em sẽ lên chuyến tàu không hẹn
Để bắt thần lọt vào Anh
Những con tàu nôn nao nghiêng đường ray tiền sử
- 25 Lũ thóc hạt đi mơ cánh đồng trác ải
Những dòng sông vẫn chảy trên đầu loài người sống – chết
Tiếng khóc hát rong lòng đất
Giáo đường nghiêng chiếc bình thánh ca khổng lồ tiếng khóc phiêu diêu thành
thiên đường ướm
- 30 Vào ngày long lạnh, người anh hùng lang bạt bắt thần quán em vòng ôm đa cảm:
“Anh đã thuộc về nàng họ Vi của núi
Vì sự bí ẩn và hoang dã của nàng!”

Vi Thụy Linh (2003)